

Очаквайте скоро
100 000 тираж
Благодарим!
на нашите
372 000 читатели*

*По данни от национално изследване на TNS, юли 2009 г.

Брой 43 (96),
18 - 24 ноември
2009 г. (год. III)

Живот и Здраве

Национален седмичник за здраве, здравна политика и антидейджинг

Снимка Рада ПЕТКОВА

Когато Възрастта е твой приятел

Как да оставяме красибо ► 8-9

Пости

Да се подгответим за Рождество Христово

Целта на постните е да се изпълним с добро, да се извесим духовно и така да отпразнуваме раждането на Христос. "Не това, което влизаш в устата, ще осквернява, а което излиза от нея", е казано в Завета. Според религиозните схващания постът е изпитание, като човек може да издържи на съблазните на дявола. Целта е да успеем да преживеем само с най-необходимото. Смята се, че чрез лишаване на тялото

се смирява душата.

Но ако искаме постът действително да е здравословен, трябва да послушаме специалистите, които казват, че по-продължителното лишаване от определени хранителни вещества и рязката смяна на хранителния режим могат да ни причинят много неприятности.

Повече за правилата на постните - на стр. 4 и 12

Добрата новина

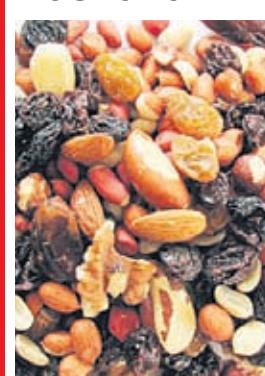
Заболеваемостта от новия грип A(H1N1) в страната продължава да спада и се очаква до края на седмицата грипната епидемия да бъде отменена

Информация
от медиите

Здравна политика

Лекарите се споразумяха с управляващите

Полезните мазнини

стр. 11

на стр. 6

Въглехидратите ни правят по-щастливи

Хората, които спазват диета, богат на въглехидрати, и са намалили употребата на месо и млечни продукти, не само отслабват, но са и по-щастливи, търсят учени от Австралия. Те провели изследване с участието на 106 души на възраст от 24 до 64 години, страдащи от наднормено тегло. Половината от тях се хранили с хляб, макарони и ориз, а другите спазвали диета,

богата на мазнини. Експериментът продължил една година. След осем седмици всички доброволци се чувствали добре, но настроението на хората с въглехидратната диета било на по-високо ниво. Участниците, които употребявали месо, в края на годината станали по-агресивни и били по-податливи на депресия. Намаление на теглото било регистрирано и при групите

Тъмният шоколад защиства кожата

Учени откриха, че тъмният шоколад е богат на флаваноли и може да обезпечи добра защита от вредното въздействие на ултрабиолематичните лъчи. Оказалось се, че какаото е с много високо съдържание на това вещество, което притежава антиоксидантно

действие. При производството на шоколад обаче концентрацията на флаваноли рязко пада. Затова британски специалисти поръчали от Белгия шоколад, произведен със специална технология, позволяваща в какаото да съхрани количеството на полезните вещества.

Бебетата плачат на родния си език

Група учени от Европа открили, че плачът на новородените в първите дни на живота им има признаките на езика, на които говорят родите-

ли. Проведени по-рано изследвания доказвали, че плодът в последните три месеца на бременността е способен да запаметява звуци от околните свят. Затова и бебетата различават гласа на майка си. Новоизследване показва, че новородените разпоз-

нават и родния си език. Специалисти от Германия и Франция записали и анализирали плача на 60 бебета, 30 от които се родили в немски семейства, а 30 - във френски. Проучването показало неумислени различия в плача, зависещи от езика в семейството.

Грип

Според мексикански учени, цитирани от Lancet, младите хора по-често се заразяват с новия грипен вирус A (H1N1), но възрастните по-често умират от него. Изводът е направен след проучване на медицинските картони на повече от 63 000 пациенти с наличие на симптоми и приеми в здравно заведение между април и юли в Мексико. На 55 на сто от заразените били на възраст между 10 и 39 години. Броят на заболелите от новия щам възрастни бил значително по-малък. При хората над 70 г. смъртността обаче е 10,3%, а при пациентите между 20 и 29 години - под 1%.

Операция

На 12 ноември във Варненската Университетска болница "Света Марина" се извършиха първите за страната перигуроцопии. Операцията представлява мининвазивна високотехнологична процедура за лечение на гръбначни заболявания. При нея се прониква в епидуралното пространство и се извършва щателна, ендоскопски контролирана невролиза за премахване на дегенеративни или постоперативни дурални срасвания.

Нерасаве
Екстракт от Picrorhiza kurroa

Различният хепатопротектор

При хронични заболявания на черния дроб
При увреждане от алкохол, медикаменти, токсици

ЕКОФАРМ, 1421 София, бул. "Черни Врач" 14, бл. 3, тел: 963 15 96; 963 15 97

Екофарм

Зашо не трябва да се яде бързо

Прекалено бързото погълдане на храна може да доведе до преяждане, защото ограничава отделянето на хормона, отговарящ за чувството за насищане. В резултат човек губи контрол над теглото си. Преди време изследвания показваха, че с освобождаването на този хормон след хранене се дава сигнал на мозъка за засищане. Но за първи път учените установили как влияе скоростта на погълдане на храна. Един от авторите на изследването - Александър Кокинос от Атина, казва: "Много от нас са чували, че ако ядеш бързо, ще надебелеш. Но резултатите от нашето изследване обясняват вързката между скоростта на хранене и доказват, че тя влияе върху производството в стомаха на хормон, който дава сигнал на мозъка, че е време да спреш с яденето".

Многото фитнес Води до преподуктивни проблеми

Прекарването на много време във фитнес залата или гимнастически салон може да намали шансовете на жените да имат деца. Тезата е на учени от Норвежкия университет за наука и технологии, които провели изследване върху повече от 3000 дами на различна възраст. Резултатите показвали, че при жените, които всеки ден посещават спортните зали, рисъкът от бесплодие е три пъти по-висок в сравнение с умерено практикуващите физически упражнения представителки на нежния пол. Причината е, че интензивните наповарвания лишават тялото от енергията, която е нужна, за да може да изкара успешна бременност.

Ден на християнското семейство

От дълбока древност българинът е почитал своя род и корени

Стефан ЧУРЕШКИ

На 21 ноември Българската православна църква празнува Въвеждането на Дева Мария, майката на Иисус Христос, в Йерусалимския храм. Богородица била обречена на Бога, тъй като нейните родители страдали от безплодие и дали обет, че ако родят дете, то ще бъде посветено на Господ. Тази стара семейна практика е характерна и за българската традиция, в която семействата без наследници полагат подобен обет. Той обаче може да бъде развален, като вместо детето на Бога се

принесе в жертва - оброк, някое животно.

След въвеждането на Дева Мария в храма тя живяла там, като прекарвала времето си в четене на свещените книги и практикуване на ръкodelie. Така тя израснала под надзора на благочестиви девици, които я подготвяли да поеме своята мисия - да роди Спасителя на човешкия род.

Християнският празник на семейството се отбелязва, за да се напомни за изключително важното значение на възпитанието и на хармонията в семайните отношения. Известният християнски светец св. Йоан Златоуст казва, че семейството е малка църква

Известният християнски светец св. Йоан Златоуст казва, че семейството е малка църква

тиянски светец св. Йоан Златоуст казва, че семейството е малка църква, и така набляга върху културното значение на съюза между мъжа и жената. За християните бракът не е просто пресметлив междуолов договор, а свещено тайство, което е дадено от Бога, за да се множи, развива и възпитава чо-

вешкият род. По тази причина християните по цял свят проявяват особена ревност и грижливо следят ценностите, свързани с разчитието на подрастващите.

От българските исторически примери се вижда голямото значение на рода, за който съществуват и специални празници, посветени най-често на християнски светци покровители. Особено силен е нашенският култ към майката. Тя се почита не само като биологичен родител, но и като човек, който създава условия детето да обича и разпознава явленията от живота. По правило българският

фолклор изобилства от песни, посветени на родителите, чиито завети към детето следва да се спазват грижливо.

Семайните ценности са старательно развивани и поощрявани в българската народна култура. Почитат се актът на сватбата, раждането на дете, кръщенето, началото и краят на школското обучение и съответното раждането на бънчици и правнучки. За религиозната вяра на българите в семайното начало свидетелства и поверието, според което, ако на един човек приживе му се родят правнучки, той ще бъде очистен от греховете си.

България

Исторически календар

18.11.1944 г. - Убит е от комунистите без съд и присъда големият журналист и художник Раенко Алексиев, роден в г. Пазарджик на 1 март 1893 г.

20.11.1912 г. - В Чамалъка, до Цариград, се подписва договор за примире, поискано от Турция в резултат на победите на българската войска в Източна Тракия.

21.11.1871 г. - В Пловдив е роден композиторът Панайот Пунков, автор на музиката на Химна на съб.св. Кирил и Методий ("Върви, народе възродени") по стихотворение на Стоян Михайловски.

21.11.1886 г. - Императорският комисар Александър Каулбарс напуска демонстративно страната и съсъсипломатическите отношения на Русия с България, стоварвайки вината върху регента Стефан Стамболов и министър-председателя г-р Васил Радославов. След наложената от Петербург абдикация на българския държавен глава княз Александър Първи Батенберг, Каулбарс се завръща в България, заявявайки, че сама руската окупация може да спаси България.

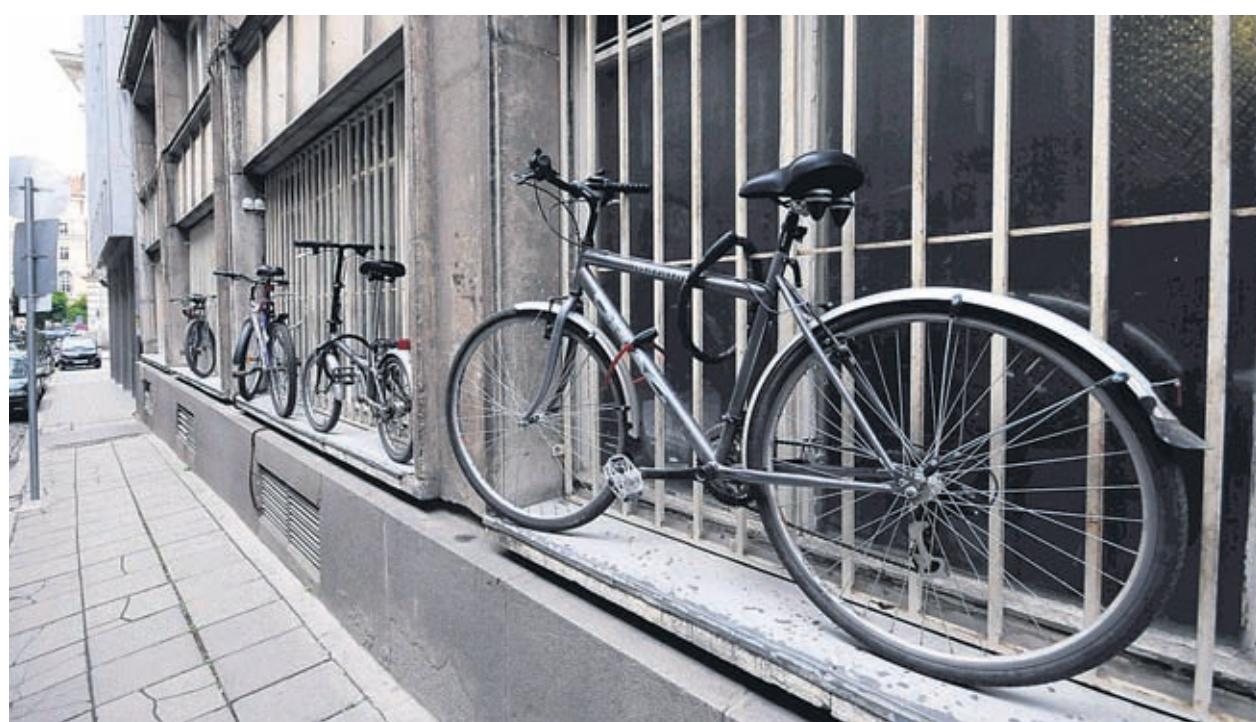
Всички негови усилия да наложи волята на руския император срещам силната съпротива на Стефан Стамболов.

23.11.2009 г. - Навършват се 90 години от смъртта на писателя Стилиян Чилингиров, автор на книгата "И ний сме дали нещо на света".

23.11.1893 г. - На 74-годишна възраст умира един от най-видните възрожденски дейци и борец за самостоятелна българска църква д-р Стоян Чомаков.

24.11.1896 г. - В Пловдив се ражда художникът Цанко Лавренов, илюстрирал в живописни картини най-важни страници от българската национална история.

Паркинг

Българинът е оцелял, защото винаги е намирал изход, колкото и безумен да е той

Снимка Добрин КАШАВЕЛОВ, Булфото

Число на броя

800

хил. души живеят с вируса на ХИВ в Европа

Информация
от медиите

Мисъл на броя

Спешно да се отвори нов затвор за онези, които са извършили екологични престъпления към нацията. Никой у нас не знае нито какво яде, нито какво пие.

Режисьорът Андрей Слабаков в интервю за информационна агенция БЛИЦ

Ринити

Как да избегнем
целогодишния дискомфорт ➤

Грип

Рейтинг на
профилактичните мерки ➤

Внимателно със смяната на хранителния режим

*Постенето може да се окаже нож с гве острите заради приемането
само на трудносмилаемо меню*

Д-р Стамен ИЛИЕВ

Pазтоварващите диеци, лечебният глад (в крайна или в по-мяка форма), от една страна, от друга - постенето като християнска практика, нерядко могат да причинят здравословни неприятности и у напълно

Стресът за храносмилателната система е по-сilen, ако преходът е пригружен и с алкохол, цигари, недоспиване

здрави хора. Защото и най-доброто намерение, приложено неправилно, се превръща в заплаха за организма.

По-продължителното лишаване от определени хранителни вещества и ограничаването на дневните калории под физиологичния праг задължително изискват лекарски контрол. Разтоварващото хранене пък предполага добра здравна култура у практикуващите го. Постенето - също, защото, макар и съвързано с религията, на практика е вид диеци, която оказва влияние върху човешкия организъм.

И в трите случая се изисква плавно преминаване от нормален режим към ограничение и обратното. Неслучайно по-вечето християнски пости започват с отказ първо от месото, а след това от другите животински хранни.

В наши дни обаче празникът Рождество Христово е превърнат в приятно прекарване около софата. За част от постещите, най-вече правещите го инцидентно, преходът между различните начини на хранене се превръща във внезапен и търде опасен скок. Същото се отнася и за практикуващите по-продължителни разтоварващи диеци, а в някои случаи и за преминалите лечебно гладувани.

Какво се случва? От една страна, от неживотинска, лека храна те внезапно преминават към тежки, мазни, трудносмилаеми хранни. Стресът за храносмилателната система е по-сilen, ако преходът е пригружен и с алкохол, цигари, недоспиване. От друга страна, гори и самото постене за несвикналите може също да се окаже нож с гве острите заради приемането на по-големи количества само растителна, трудносмилаема храна.

Изведнъж иначе здрави хора се оказват с болестни симптоми. Подуването на корема и тежестта след нахранване са едни от най-често срещаните оплаквания. Всъщност такива оплаквания имат между 20 и 69% от населението, като само в 8-10% от случаите се оказва подле-

жашо заболяване на храносмилателната система. В останалите случаи става въпрос за здрави хора с различни физиологични нарушения, провокирани от грешки в диецата, нередовно хранене "на крак", най-често веднъж дневно, стрес, обезвъждане и т.н. През пролетта и есента оплакванията обикновено се засилват. И вместо постите и разтоварващите диеци да гонят духовен и физически комфорт, неправилно практикувалият ги започва да търси лек за проблемите си. Възниква въпросът повлияват ли се от нещо тези функционални нарушения от страна на храносмилателната система?

Медикаментозно лечение невинаги е наложително. Трябва да се избягват гразнещи хранни - пикантни, пържени и търде солени.

Препоръчва се да се ограничат тютюнопушенето и приемът на големи дози кафе на гладно. Добре би било по-честото хранене на малки порции, напр. 6 пъти на ден, което засища и "обира" свръхобразуването на киселини в стомаха.

Медикаментозното лечение е насочено към помискане на стомашната киселинност, подобряване движителната функция на стомашно-чревния тракт с лекарства, засилващи изпразването на стомаха, подобряващи храносмилането и намаляващи газообразуването. На аптечния пазар има и продукти, които са изцяло на растителна основа, нямат странични ефекти и по естествен път регулират оплакванията при преяддане и грешки в диецата. Един такъв оригинал продукт е комфортекс. Той съдържа екстракти от 5 индийски растения. Те са богати на естествени карминативни, етерични и ароматни масла, поради което намаляват свръхобразуването на газове в червата, премеждват спазмолитични свойства и подобряват храносмилането.

Препоръчваният прием е по 2 капсули след хранене, с достатъчно течност. Поради изцяло растителния си състав комфортекс няма странични ефекти и може да се прилага толкова продължително, колкото е необходимо.

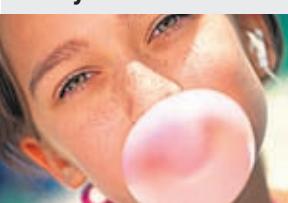
Крамки

Диагноза

Скоро диагнозата на респираторните заболявания ще бъде поставяна за секунди с помощта на мобилни телефони. Американски и австралийски учени разработват програма, която ще позволи на пациентта просто да се изкаши в микрофон на телефона и ще се разбере дали е болен от простуда, грип, пневмония или друго заболяване.

Инсулин

Дъвка с инсулин може да замени ежедневните инжекции, които са принудени да си слагат страдащите от диабет. Инсулинът ще бъде поставен в микроскопични капсули, които при дъвчене ще попаднат в стомаха, ще се прикрепят към стените му и ще отделят лекарството, вкарвайки го в кръвомока.

Чай

Изпивайте около осем чаши чай всеки ден и ще бъдете по-здрави, а рисъкът от инфаркт и инсулт съществено ще се снижи, съветват учени от Лондон. Освен това редовното пие на чай понижава нивото на холестерин в кръвта. Например, съдържащи кофеин, като кафе и чай, оказват положително влияние и на умствените способности, смятат още учени.

Наистина гейсъба.

Se-Lax

Натурален лаксативен сироп с екстракт от смокиня и сена

Сироп от смокиня и сена

150 ml

Ecoparm

ЕКОФАРМ, 1421 София, бул "Черни Връх" 14, бл. 3; тел: 02/ 963 15 96

Ринити

Как да избегнем целогодишния дискомфорт ➤

Грип

Рейтинг на профилактичните мерки ➤

Съвременно лечение на целогодишните ринити

С д-р Росица Бакалова, алерголог и педиатър на индивидуална практика, Пловдив, ул. "Янтра" 10, разговаря Петър Галев

Д-р Бакалова, защо някои хора се оплакват постоянно от течащ или запушен нос, след като отдавна няма цъфтящи растения?

- Причината за тези оплаквания са различните видове ринити, които представляват най-общо възпаления на носната лигавица. Те могат да бъдат с алергична и неалергична причина. Основните симптоми са водният секрет от носа, често кихане, сърбек в носа и очите, търдото небце и гърлото, а понякога и загуба на обоняние. При част от пациентите се развиват полипоза на носната лигавица, възпаление на околните кухини, алергични промени в горните и долните дихателни пътища.

- Колко хора се засягат от тези проблеми?

- Много голям брой. По международни източници между 20 и 30 на сто от хората страдат от някаква форма на хроничен ринит. Той бива сезонен или целогодишен, като вторият се дели на алергичен и неалергичен. Целогодишните ринити засягат всички възрастни, включително и кърмачетата.

- Свикнали сме да говорим за алергии през пролетта и лятото, но явно при целогодишните ринити има фактори извън растителните polleni?

- Точно така е. Тук роля играе домашният прах, съдържащ микрокърлежки, косми и пърхут от различни животни. Все по-честа причина са плесените алергени, които се увеличиха след масовото поставяне на нова дограма и

Д-р Росица Бакалова

повишената влажност в жилищата. Общото замърсяване на околната среда има важна роля за възникването на хроничните ринити. Много пациенти имат комбинирано страдание - целогодишен ринит с обостряне на симптомите през пролетта и лятото заради цъфтежа на различни растения. При значителна част от пациентите се установява т. нар. идиопатичен хроничен ринит, при който не може да се установи причината. При други хора значение има употребата на различни лекарства, хормони или капки за отпушване на носа.

- Кои са преизползващите фактори?

- Предразположението към алергии, ранното пребиваване в детски ясли и градини, затвореният начин на живот в дома и офиса. Стресът във всекидневието също е сериозен предразполагащ фактор, както и употребата на различни стимуланти.

- Навреме ли се установява целогодишният ринит?

- Първоначално оплакванията започват като остро нарушение и хората често се самолекуват с капки за нос. Но те трябва да се прилагат не повече от няколко дни. След това само утежняват симптомите. При нас пациентите попадат вторично, след посещение

Целогодишните ринити вече може да се преодолеят

при личните лекари и при УНГ специалисти. А лечението трябва да се провежде след съответните алергични тестове, които се правят в нашите кабинети.

- Какво е съвременно-то лечение?

- Ако има известен алерген, той трябва да се избяга, доколкото е възможно. Следващата стъпка е имунотерапията - специфична десенсибилизация. От лекарствата средство на първи избор са антихистамините. Те са във вига - за вътрешно приложение и локални. Днес предпочитаме локал-

ните антихистамини, които се прилагат чрез въръскване в носа. У нас е достъпен един много добър препарат - алергодил, чието приложение води до бърза ефективност при много добра безопасност. Може да се прилага при бременни жени и при деца. Алергодилът предполага по-продължителна терапия и повлиява причината за ринита, за разлика от капките и препаратите за отпушване на носа. При част от пациентите се налага приложение на кортикостероиди при добра преценка за ефикасност и рисък.

Снимка Рада ПЕТКОВА

Ecopharma
Алергология

Allergodil®

Непримирам към сенната хрема!

2 пъти на ден

A-126/28.05.2009

Лекарствен продукт без лекарско предписание за възрастни и деца над 6 г. при стандартна доза в деца над 12 г. при по-висока доза. Съдържа активен хидрокортизон. Преди употреба прочетете листовката.

Ecopharma ЕКОФАРМ, 1421 София, бул. "Черни връх" 14, бл. 3, тел: 963 15 96; 963 15 97

Пробиотици срещу грипа

Холандски учени от университета в Гьоринген са установили, че хората, които приемат пробиотици като хранителна добавка, боледуват по-рядко и по-леко от вирусни инфекции, включително от грип.

До момента пробиотиците се съврзваха основно с подобряване на състоянието на стомашно-чревния тракт, тъй като съдържат в концентриран вид различни полезни бактерии, участващи в цикъла на усвояване на хранителните вещества и микроелементите. Лекарите препоръчват пробиотици по време и

след антибиотично лечение, при стомашни разстройства и при синдрома на раздразненото дебело черво.

Според новите проучвания пробиотиците повишават и общия имунитет, подпомагайки активността на имунните клетки, с които е богата лигавицата на тънкото черво.

В България един от най-ефективните пробиотични препарати е "Лакто-4", защото съдържа четири вида живи пробиотични микроорганизми в капсула, предпазваща ги от стомашните киселини. (ЖЗ)

Лекари и управляващи се споразумяха

Д-р Лъчезар Иванов, зам.-председател на Народното събрание, председател на парламентарната Комисия по здравеопазването

Нашето намерение е да приложим всички възможни мерки за подобряване на здравната система чрез промени в здравноосигурителния модел, чрез преструктурiranе на болниците, чрез система за мотивиране на добре работещите здравни заведения и медицински специалисти.

През 2010 г. ще се подгответим за въвеждането на задължително допълнително здравно осигуряване, което ще е втори стълб на здравеопазването. То ще влезе в сила от 2011 г., ще се осъществява от здравноосигурителните фондове и ще подобри значително качеството на здравните услуги. В момента НЗОК заплаща голяма част от дейностите и консумативите по клиничните пътеки, но има и една част, която се заплаща директно от пациентите. Именно тук ще е ролята на допълнителното задължително осигуряване - когато са избрали съответния фонд и са си внасяли вносите, при постъпване в болница на хората няма да им искат допълнителни пари за нищо. Легалното допълнително осигуряване ще спре и помощите от нерегламентирани плащания "под масата".

Много важна задача е и изгответянето на единни критерии за лечебните заведения - като се започне от санитарно-хигиенните условия, състоянието на сградния фонд,

Д-р Лъчезар Иванов

наличната специализирана апаратура и най-важното - достатъчен брой квалифицирани медицински специалисти. Те ще трябва да работят на пълен договор в съответното заведение, за да могат да обслужват по всяко време нуждаещите се пациенти. Досегашната система с договори за половин и четвъртин щат на различни специалисти доведе до много

неблагополучия.

Здравните заведения, които в сегашния си вид не отговарят на съвременните критерии, ще бъдат преструктурирани в болници за продължително лечение, болекуване и хосписи. Не предвиждаме закриване на лечебни заведения, освен когато собствеността им е изцяло общинска и съответните общини вземат подобно решение.

Д-р Георги Ставракев, зам.-председател на Българския лекарски съюз

- Д-р Ставракев, защо се отказахте да проместите в деня на разглеждането на сържавния бюджет от Народното събрание?

- Дано не ще прозвучи високопарно, но ние имахме една историческа среща с управляващите за проблемите в здравната система и пътищата за тяхното решаване. Заедно с другите съсловни организации, представители на синдикатите и пациентските организации успяхме мотивирано да представим какво ни тръгват и какви са противоречията в предстоящите реформи. Получихме гаранции, че въпреки тежката икономическа ситуация в страната, парите за болничната помощ ще бъдат осигурени и никой няма да остане без лечение заради липсата на средства.

- Приемате ли намерението парите за болничната помощ да не бъдат намалявани, но да се намали броят на болниците за активно лечение?

- Многократно сме заявявали, че сме за реформа, което е свързано най-вече с промени в болничния сектор. За никого не е тайна, че качеството на услугите в различните болници не е еднакво и дори понякога сигурността на пациентите е под въпрос. Но аз смятам, че за това не са виновни лекарите, а причините често са обективни.

- Лекарският съюз ще бъде ли включен в групата, която ще изработва критериите за оценка на болниците?

- Ние се договорихме за конкретен срок за определянето на критериите, по които ще стане преструктуррането на здравните заведения. Трябва да се определи коя болница разполагат с качествени медицински специалисти и съответната модерна материална база. След срещата при

премиера Бойко Борисов Българският лекарски съюз възстановява участието си в съвместните работни групи с представители на МЗ и НЗОК за промяна и актуализация на много от основните документи, регламентиращи работата на здравната система. Връщаме се и на масата на преговорите за новия рамков договор в здравеопазването за 2010 г.

Интервюто взе
Петър ГАЛЕВ

Д-р Георги Ставракев

Пробиотик
Lacto 4

- Lactobacillus acidophilus
- Lactobacillus rhamnosus
- Lactobacillus delbrueckii subsp. bulgaricus
- Streptococcus thermophilus

Възстановява чревната микрофлора при употреба на антибиотици

Ecopharma
www.ecopharm.bg

Програма се бори със затъпяването при учениците

Заместник-кметът на Пловдив Георги Тутюков внася в общинския съвет профилактична програма за борба със затъпяването на учениците от първи до четвърти клас.

Чрез специализирана апаратура ще бъдат разработени индивидуални програми за хранителен и дигитален режим, а впоследствие децата ще бъдат разделени по групи според потребностите.

За проекта са предвидени 60 хилади лева и той ще се реализира чрез обществона поръчка.

"България е на шесто място в Европа по затъпяване сред децата, като всяко трето страда от наднормено тегло", аргументира се Георги Тутюков. Според статистиката през тази го-

дина 33 на сто от учениците от 1 до 4 клас са с наднормено тегло, а 13% - със затъпяване. За сравнение - през 2008 г. затъпелите деца са били 7 на сто, а тези с наднормено тегло - 23 на сто.

За да обхване инициативата всички деца от 1-ви до 12-и клас, ще бъдат нужни минимум 300 хилади лева.

Най-интересното от www.health.bg

Рейтинг на мерките при епидемия

Гръната епидемия се разрази и заедно с това извънъръсът как да се предпазим. Съветите са многобройни, но в общи линии - не много различни. Тъй като Украйна е сред най-пострадалите от епидемията страни в момента, предлагаме ви полезна класация на седем от най-авторитетните украински лекари и експерти имунизологи.

Те дават своята оценка на различните методи и средства за профилактика с бърз ефект, като ги класират от 1-во до 15-о място. В списъка не влизат такива универсални профилактични подходи като спорт и застапяване, защото, за да е осезаем ефектът им, е необходим поне месец.

Медиците не съветват да се залага на едноединствено средство - според тях само комплексната профилактика може да предостави максимална ефективна защита.

Ето и тяхната класация освен препоръчваната профилактика с химиопрепарали като ремантадин:

Чесън и лук

Богати са на фитонциди и могат бързо да неутрализират вирусите във въздуха. Съдържат витамици и микроелементи, стимулиращи имунията система. Най-добрият начин за употреба е

Миенето на ръцете е задължително при грънна епидемия

да се консумират. Ефектът настъпва веднага и трае, докато вънхата се усеща миризмата на чесън или лук - около 2 часа. Неудобството е, че трябва да се консумират преди евентуална среща с вируса - т.е. извън външни. Тези "имуностимулатори" не се приемат на празен stomах и не са подходящи за хора със stomашни и бъбречни заболявания. В тези случаи си заслужава да се върнем към арсенала на бабите - поне домоткова, доколкото съвременните начин на живот е съвместим с него: да си носим 1-2 скрипки в торбичка като амулет. В офиса може

да си сложите нарязан чесън в чинийка.

Стимулатори на интерферона

На здравите хора те са не само ненужни, но и могат да навредят. Уместни са при наличие на имунодефицит, но трябва да се отчитат и противопоказанията им. Предозирането обаче може да отслаби, временно да усили имунитета.

Ехинацея

Растение с адаптогенни свойства. Приемат се по 20-30 капки на ден, 30 минути преди хранене. За кратко може

да се задържи в устата, без да се гълта. Не се препоръчва за бременно и кърмачки, както и при атоимунни заболявания. Дозата при децата над 4 г. се определя от лекар.

Прополис

Съдържа около 250 биологично активни вещества, които повишават имунитета и имат пряко антимикробно и антивирусно действие. Противопоказани са при алергия към пчелни продукти.

Витамин С

Най-добър източник са цитрусовите, киви, земни. Отварата от шипка е богата на този витамин.

Маска

Уместно е да се използва, когато се събират много хора. Ако във въздуха има много вируси, тя може да им противодейства не повече от 3 часа.

Оксолинов мехлем

Може се с къръгови движени вътрешността на ноздрите. Може да се замени с други етерични масла, които отблъскват вирусите. Да не допусне вирусите в носа, може и всяка мазнина - растително масло, базелин, мазен крем.

Битовото поведение

✓ Миенето на ръцете е важно, защото, ако бо-

лен кухне, вирусият аерозол попада на някой предмет. Вие го докосвате и после си пипате носа - вирусът вече е във вашия организъм. Мнението га е често, със сапун и га трае поне 50 сек. Ограничете ръкуването.

✓ Употребявайте постоянно дезинфекции влажни кърпички. Използвайте ги и при замварянето на крана.

✓ Промивайте си носа със солен разтвор на всеки 2-3 часа - така ще отмиете вирусите.

✓ Пробетрявайте помещението по 5 мин на всеки час.

✓ Почистявайте с влажна кърпа. Вирусите попадват по предметите също като праха.

✓ Пийте много течности - така ще поддържате влажни лигавици на горните дихателни пътища. Тяхната сухота улеснява вирусите.

✓ Носете си храна от външи.

Съдовете, приборите, подносът, банкнотите - това са все предмети, които се пинат от много хора...

✓ Людата храна подобрява кръвообращението в горните дихателни пътища. Грипната инфекция се развива по-лесно, когато малките кръвоносни съдове са свити.

✓ Прегри употреба измийте чашата си с вряла вода. Така ще унищожите евентуално попаднали в нея вируси.

Пластмасите феминизират момчетата

Американски учени установиха, че излагането на вредното влияние на химикалите в пластмасите през бременността може да направи момчетата по-женствени, съобщи Би Би Си. Проучването, публикувано в International Journal of Andrology, показва, че фталатите (химикали, които се използват за обектичаване на синтетични вещества), съдържащи се в текстилни материали, бебешки изделия, медицински и козметични продукти, погоди настъпки, кабели, опаковъчни материали и др., могат да повлият на хормоните.

Въпреки че от известно време те химикали са забранени за използване в немските играчки в ЕС, те намаляват приложението и в много други предмети в дома.

Според ученичите фталатите могат да засегнат развитието на мозъка, като спрат действието на тестостерона.

За целите на изследването са взети пробы от урината на майките на 74 момчета и 71 момичета. Жените са трябвало да проследят с какви играчки са си играли децата им до 7-годишна възраст.

Резултатите показват, че момчетата, които са били подложени на високи дози от химикалите, не предпочитат да си играят с типично момичешки неща като колички, блакчета, пистолети и др.

Данните показват, че пластмасите влияят не само върху физическото здраве като цяло, но и върху поведението на момчетата, допълват ученичите.

МЕДИЦИНСКИ ЦЕНТЪР ЗА МЕЖДУНАРОДНА ОНКОЛОГИЧНА ДИАГНОСТИКА И ЛЕЧЕНИЕ (МЦ за МОДЛ)

УВАЖАЕМИ ПАЦИЕНТИ,
ВТОРОТО МНЕНИЕ Е БЯЛАТА ЛЯСТОВИЦА, КОЯТО ТЪРСИТЕ, А ТОВА Е ТОЧНАТА ДИАГНОЗА!

ЗАПОМНЕТЕ:

■ РАКЪТ Е ПОБЕДИМ, НЯМАТЕ ВРЕМЕ ЗА ГУБЕНЕ, ПОТЪРСЕТЕ НАВРЕМЕ "ВТОРОТО МНЕНИЕ" ОТ ВИСОКОКвалифициран български или чуждестранен онколог (патолог, химио- и лъчетерапевт) в нашия център.

НЕ ЗАБРАВЯЙТЕ:

■ ВТОРОТО МНЕНИЕ Е ЕВРОПЕЙСКА И СВЕТОВНА ПРАКТИКА.
■ ВТОРОТО МНЕНИЕ ВИ ГАРАНТИРА ТОЧНА ДИАГНОЗА И АДЕКАВНО ЛЕЧЕНИЕ.

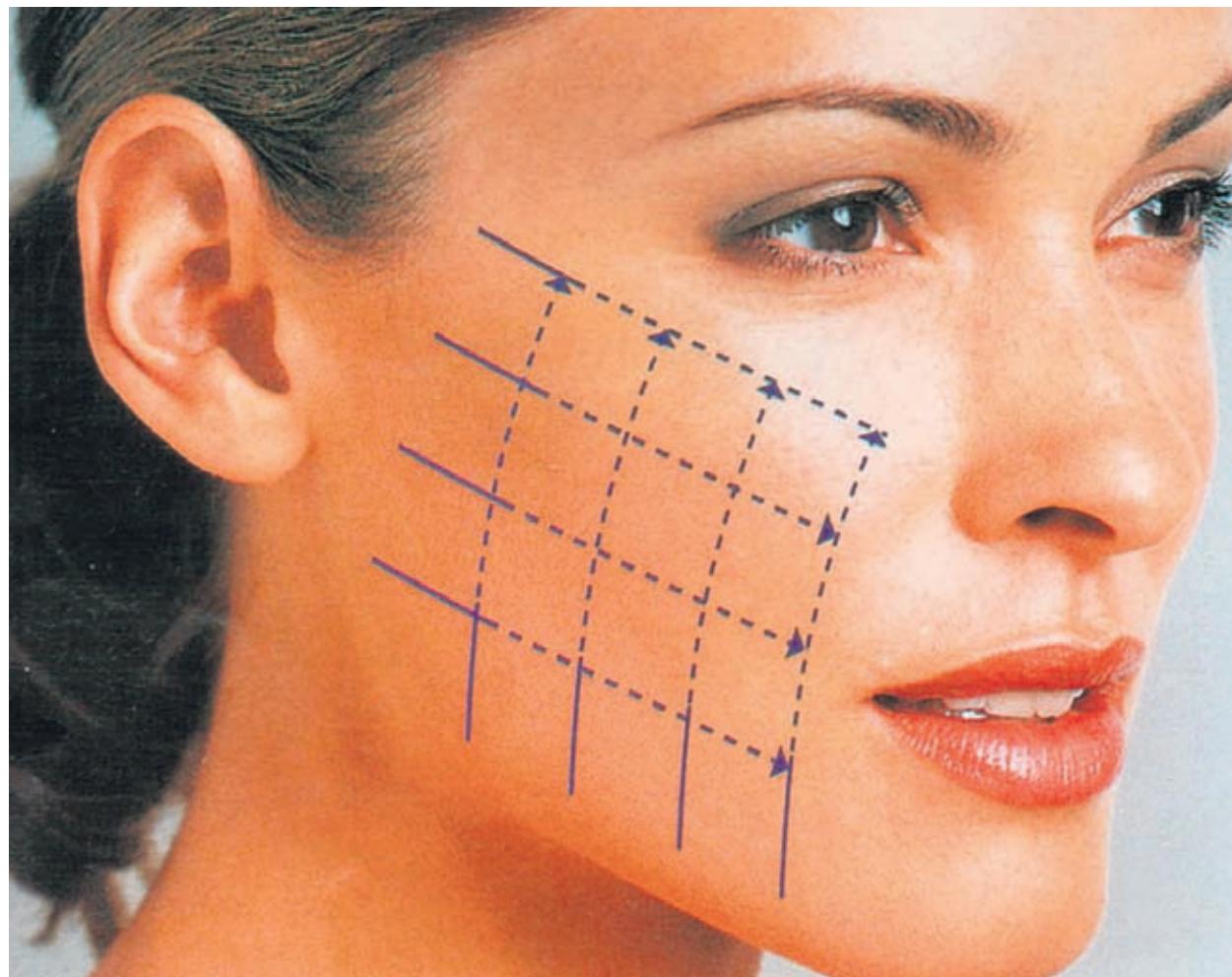
Agres: София, ул. „Искър“ № 22, Медицински център „Д-р Лонг“, партньор, кабинет № 6 и 7.

Работно Време: понеделник - петък от 13.00 до 17.00 ч.

За контакт: г-жа Десислава Михайлова, тел. 02/986 26 71, GSM: 0885 010 405, 0888 202 560.

E-mail: modl@abv.bg

Да остварявам

Съвременната антиейджинг козметика може да направи чудеса с кожата ни

Известно е, че остваряването е неотменна част от живота ни, но независимо от това продължава да бъде загадка за науката. Поради това все още не можем да отговорим на въпроса защо клетките, тъканите и органите постепенно остваряват и умират. За съжаление (най-вече на дамите) годините първо се отразяват в огледалото, а стареенето на кожата се забелязва първо върху лицето, кое то, в сравнение с другите части от тялото, е изложено в най-голяма степен на въздействие на ултрабиолетовите лъчи - основните виновници за възникването на свободните радикали. Разбира се, върху винаги отворената кожа на лице то въздействат и други вредни фактори - студ, топлина, вятър, химически, прахови и други замърсители от околната среда...

Първите прояви на кожното стареене се наблюдават още след 25-годишна възраст, когато около очите и ъглите на устата се появяват фини бръчки, а кожата става все по-суха. След 30-те малките и повърхностни бръчки се врязват по-дълбоко, а кожата на челото също активно се набраздява от напречни линии и повърхностни бразди, еволюращи по-късно в по-дълбоки бръчки. След 40-годишна възраст кожата все по-чувствително губи от еластичността си и бръчките около очите и от носа към устата стават все по-дълбоки. След 50 години кожата на лицето обикно-

Ръцете издават годините

Ръцете ни са магическо огледало, което показва как живеем, как се чувстваме и на колко години сме. Казват, че истинският дженерълмен не пита за възрастта, а поглежда ръцете на дамата. Те са отражателното стъкло, на което се вижда как живее, какво работи, как се грижи за себе си.

Според източната медицина здравословното състояние може да се определи по ръцете, а промяната в цвета на кожата им може да покаже заболяване.

Ръкавицата от крем е задължителна, независимо от температурите на външната среда. Мазилата за ръце предпазват, омекотяват и облажняват.

Трябва да знаем какво да изберем и какво съдържа малката кумийка. Една от най-важните съставки е екстрактът от папая, който стимулира и активира клетъчната обмяна, обраzuва защитен филм върху кожата и та-ка намалява загубата на влага. Лайката има дезинфекциращо и успокояващо действие, алоето влияе добре на сухата кожа, а соевото и фъстъченото масло защитават от студ и студ. Витамин А повишава еластичността и подобрява общото състояние на кожата, витамин Е участва в имунната защита и обмяната на веществата, витамин F помага за усвояването на мазнините и предотвратява беленето. Маслото от карите е мощен антиоксидант, който заедно с витамин Е предпазва от вредните свободни радикали, подхранва, облажнява и изглежда кожата на ръцете. Мед, екстракти от сладък бадем и от бяла ружа, глицерин допълнително облажня-

ват ръцете.

За възстановяване и хидратация търсете козметика с лавандула и мента. Ако към тях добавите зехтин и аloe vera, ще имате гладки ръце. Масло от конопено семе в крема ще ги предпази от суперите атмосферни условия и ще ги облажни.

Грижите за ръцете зависят и от възрастта. Облажняващ, сънцевзащитен и избелващ крем са достатъчни до 30-ата ви годишнина. Веднъж седмично отстранявайте мъртвите клетки с мек ексфолиант. След 30-те кожата на ръцете става по-суха. Всяка сутрин нана-

сяйте хидратиращ крем, а след около 10 минути - и сънцевзащитен. Два пъти седмично почистявайте с мек ексфолиант, за да отстраните мъртвите клетки. Вечер нанасяйте с лек масаж нощен крем, богат на облажняващи и подхранващи съставки.

Над 40 години използвайте крем за су-ха кожа с колаген и през деня, и през нощта. Вечер нанасяйте серум с ретинол, тъй като той стимули-

ра производството на колаген. Редовно правете пилинг за ръце, който отстранява грапавините, люшенето и загрубелите участъци. След пилинга нанесете подхранваща маска, която омекотява и изглежда кожата.

Избягвайте прекалено алкалните сапуни, изберете с неутрален pH, за да не пресушите кожата. Течен сапун на расчителна основа, обогатен с бадемово масло, ще запази кожата ви гладка. От време на време използвайте скраб, за да премахнете мъртвите клетки.

Още древните римляни са използвали горещия парафин, а в наши дни това е приятна процедура в козметичния салон. Той обаче не се препоръчва при акне, гиабет, инфекциозни заболявания, повишило кръвно налягане.

Зарадищично подобряване помагат козметични процедури като мезотерапия, лазерен пилинг, фотоподгладяване и др.

Задължително е в кухненския шкаф да имате гумени ръкавици. С тях ще предпазите ръцете си от химикалите в почистваните и перилните препарати.

Не изхвърляйте водата, в която сте варили картофи или ориз. Тя има невероятно антибактериално и омекотяващо въздействие. Ако отпускате ръцете си за 5 минути всеки ден в такава вода, кожата ще стане копринена и елегантна, а ноктите ще се заздравят.

Темата подгответиха
г-р Николай ПОДОЛЕШЕВ,
дерматолог,
и Тина БОГОМИЛОВА

на броя

е красиВо

вено леко побледнява и се отпуска, а повърхностните кръвоносни съдове се разширят. С напредването на възрастта кожата на лицето става все по-груба и всички гореизброени промени бързо прогресират. Тургорът непрекъснато намалява, тенът става жълтеникав или сивкав, появява се неравномерна петниста хиперпигментация, а на места се обособяват и т.н. нар. старчески петни.

Какво въздействие се случва с кожата ни, докато трупаме годинки:

- В епидермиса - забавя се деленето на клетките и този слой изтънява; меланинът се наструва неравномерно, като на места се образуват хиперпигментации, а на други - звездовидни депигментации;
  - В дермата - активността на произвеждащите колаген и еластични влакна клетки (фибробластите) също спада;
  - Кръвоснабдяването е затруднено от атеросклеротични промени в съдовете;
  - Водното съдържание в кожата силно намалява, а оттам и нейният тургор;
  - Косменините фоликули атрофират, космите изтъняват, разреждат се и побеляват;
  - масните жлези атрофират и количеството на отделяния себум намалява;
  - потните жлези също претърпяват атрофични промени и потната секреция намалява;
  - рецепторите на кожата се увреждат и чувствителността ѝ се понижава.
- Основателно въздействие върху кожата - възможно ли е всички тези неестествени промени да бъдат предотвратени или поне отсрочени във времето? Отговорът на този въпрос се крие в бурното развитие на фармакологията, което доведе до коренна промяна в съществията за ролята и значението на козметичните средства. Докато доскоро се считаше, че те служат предимно за разкрасяване и прикриване на някои козметични дефекти, днес все повече се разчита на профилактичното им действие, предотвратяващо състаряването на кожата от вредните фактори на околната среда. Освен да въздействат превантивно, някои от модерните козметични продукти могат и да регулират (а понякога и напълно да отстраният) настъпилият вече увреждане на кожата (дехидратация, повърхностен, по-вътре, появява на бръчки, отслонки и др.),
- козметика, отстраняваща хиперпигментацията (тъмните петни и др.),
- козметика, възвръщаща нормалния цвят на депигментираната кожа (виталиго и др.),
- козметика, снабдяваща директно кожата със соли и минерали (например от Мъртво море),
- козметика, хидратираща кожата не само повърхностно, но и в дълбочина.

Природна аптека за нежно докосване

Домашен пилинг

Смесете по една супена лъжица жиловляк, лайка и невен. Залейте ги с чаша вода. Оставете отварата да престои 2 часа и след това прецедете през марля. Добавете една чаена лъжица мед и малко разтопено масло.

Правете масаж на ръцете всяка вечер и след седмица кожата ще стане гладка и нежна.

Превъзходен пилинг не само на ръцете, но и на цялото мяло става със смес от мед, сметана и утайка от кафе.

Картоф срещу загрубяла кожа

Смачкайте гъва сварени картофи, разрежете ги с малко прясно мляко, прибавете лъжишка зехтин. Намажете ръцете си, все едно сме сложили ръкавици. След десет минути измийте с хладка вода.

Маска с моркови

Ренодсайте един морков, добавете супена лъжица сметана и една чаена лъжишка зехтин. Сместете престоица около 15 минути.

Маска с лимони

Чаена чаша кисело мляко се смесва със сок от половин лимон. Сместете се оставя в хладилника за 3-5 часа, нанася се върху ръцете и престоица 15-30 минути.

Натрибането само с лимон премахва мъртвите клетки, ако прибавите към сока една чаена лъжишка зехтин, става чудесна избелваща маска.

Маслена бания

Веднъж седмично киснете ръцете в затоплен зехтин. Това възобновява и подхранва кожата. Ако в зехтина сложите гъве капки йод, ще се справите и с чупливите нокти.

Ечемична маска

200 г ечемично брашно се разтварят във вода, ръцете се намазват и престоица така около 10 минути.

С липозоми и наночастици - комфорт за кожата

Известно е, че съвременната козметична промишленост разчита на изключително богат арсенал от активно действащи вещества, голяма част от които се използва както за защита на кожата от свободните радикали, така и за предотвратяване на нейното стареене. За да могат да реализират своя положителен ефект, тези субстанции трябва да притежават добра проникваща способност през кожата, да се разпределят равномерно в нейните слоеве (и най-вече в роговия слой), да действат продължително и т.н. Ето защо възниква необходимостта те по някакъв начин да бъдат "онакованi" и "транспортирани" до мястото, където се очаква да осъществят своето специфично действие. Понастоящем изключително успешно приложение намират липозомите и наночастици.

Липозомите притежават двойна мембра, която осигурява възможност в тях да се вграждат водноразтворими вещества или амфи菲尔ни вещества, които могат да се свързват както с вода, така и с липиди.

Козметичните средства, съдържащи наночастици, притежават много добри свойства:

- лесно проникват в дълбоките слоеве на кожата;
- лесно се усвояват при взаимодействие с кожните белтъчини и липидните клетъчни мембрани;
- целенасочено доставят активно действащи съставки със специфично действие в тези участъци на кожата, които имат нужда от тях;
- способни са да доставят биологичноактивните вещества непосредствено в клетката;
- свързват се с кератина в кожата, намаляват загубата на вода и стабилизират най-външния защитен слой на кожата;
- регулират гравитационния ефект на някои компоненти в кожните средства - консерванти, ароматизатори, оцветители и др.;
- осигуряват равномерно и продължително във времето освобождаване на активната субстанция.

NeOx®

Радост от движението

НеОкс крем-бързо загрява и облекчава болката

НеОкс масажно масло-намалява мускулното напрежение и сковаността

НеОкс капсули-дълготраен противовъзпалителен ефект

www.ecopharm.bg

Движение

Камерете се
по стълби ▼18 - 24 ноември 2009 г. Живот
ЗдравеДълголетие
Как ще отложите
стареенето ►

Лазер ще Ви избави от очилата и лещите

Корекцията на зрението се прилага в диапазона от -7 до +6 диоптъра

Мирислава КИРИЛОВА

Чрез зрението си човек възприема информация за околнния свят, като улавя и анализира светлинните лъчи, които достигат до нас благодарение на очите. Те наистина са нашият прозорец към света, а нарушената им функция смущава всяка наша дейност и може да доведе до редица симптоми - главоболие, световъртеж. По данни на СЗО всеки трети човек на планетата има проблеми със зрението. Ето защо естествено си задаваме въпроса: как може да коригираме зрението си?

Решението е изцяло в нашите ръце - очила, контактни лещи, лазерна операция, имплантране на лещи... В този брой на Вестник "Живот и Здраве" ще обрнем по-голямо внимание на лазерната корекция на зрението, която все повече се превръща от лукс в необходимост. "С лазера се правят много неща!" - коментира г-р Иван Танев, офтальмолог. С модерната технология се махат диоптри, а гори и повърхностни цикатрикси. Понякога лещите също предизвикват проблеми, които лазерът решава (като например премахване на мътнина). "Имаме случаи на по-стари очни операции, а съвременните лазери могат да решат недостатъците им" - допълва събеседникът ни. Той сподели, че при всяка манипуляция има риск за здравето: "Дори и зъб да си видите, има риск от кръвоизлив или възпаление. При лазерната ко-

**Лазерът е най-модерният
начин за коригиране на
диоптри в целия свят**

рекция рисъкът е наистина приемлиъв. Преди всичко важното е да се направи прецизен анализ на това, което иска и очаква пациентът, и да се даде реална оценка на това, какво е възможно да стане, за да се изведат плюсовете и минусите на тази процедура."

Д-р Иван Танев е специализиран на много места в Европа в различни области на очните заболявания, а за лазерна корекция има диплома от САЩ. Той обясни, че лазерна корекция се извършва върху предната повърхност на окото, наречена роговица, и тя трябва да бъде измерена и анализирана точно, с всички кривини и неравности, така че да се направи плоска. Важно е отдолу да има достатъчно здрава тъкан, за да може да се проведе лечение, защото при операцията една част от нея се изпърва. Ето защо роговица-

та се сканира и изследва внимателно. Ако не се преценят правилно, има риск роговицата да промени много рязко и в големи размери своята кривина - напред или назад. Силата на съвременните лазери обаче е във високата им предсказуемост, така че място за притеснение няма.

На въпроса ни кога може да се осъществи лазерна манипуляция на очите г-р Танев отговори: "По принцип има корекция на късогледите очи, на далекогледите, включително на всички видове астигматизъм. Късогледите очи обаче имат една опция, те виждат по-различно от другите и често имат по-нисък контраст. Лазерът може да засили намаления контраст и затова трябва да се преценят много

**Лазерна корекция се
извършва върху
предната повърхност
на окото, наречена
роговица, и тя трябва
да бъде измерена и
анализирана точно**

точно. Искам да подчертая, че това е корекция, а не лечение, особено при по-високите диоптри: 15, 18, 20. При тази графа има много съпътстващи проблеми и за тях се търсят други алтернативни решения. Обикновено лазерната корекция се прилага в диапазона -7 до +6 към +6."

Тази процедура се извършва в България повече от 10 години. "Могати в лазерната корекция безспорно се дължима от САЩ. Интересно е, че лазерът сам по себе си е измислен в Русия, но до момента

там няма работеща система в нашата област" - коментира офтальмологът. Здравната каса у нас не поема разходите за подобна операция. На много места по света е така, защото се приема, че това е козметична корекция. Ако имаме допълнителни осигурителни фондове (като в България, така и в чужбина), те поемат много голям процент от цялата манипуляция. Ако обаче трябва да посрещнете разходите сами, нужно е да знаете, че ще Ви струва около 1000 евро наоко, като тази сума варира в зависимост от това дали ще се прави стандартна или индивидуализирана корекция.

Д-р Иван Танев не препоръчва тази операция да се извърши върху деца, защото тя е необратима: "При децата нещата са много динамични и рисъкът е голям. А най-възрастният човек, когото съм операцдал, е 103-годишен мъж, който, като навърши 105 години, гойде на контролен преглед."

Близцайки се на собствения опит и на международните иновации, г-р Иван Танев сравнява своите резултати със световните и определя дали даден случай е подходящ за лазерна корекция или не. Той не търси, че тя е панацея, а просто е едно алтернативно решение на проблема с нарушеното зрение. Възможността да се избавите от "зависимостта" си от очилата или лещите (или поне значително да я намалите) е прекрасно постижение на съвременната офтальмология, което всекидневно подобрява качеството на живот на много хора в цял свят.

Учените вече са абсолютно убедени, че ползването на обикновена стълба вместо асансьор е един от най-простите и евтини начини да съхраниш здравето и прекрасната си физическа форма. Никакво губене на време или средства, а резултатът е по-добър от този, който ще получите в най-добрия фитнес център.

Изследователи дълго време наблюдавали здравословното състояние на хора, работещи в здания без асансьори. Оказалось се, че редовното изкачване на стълби значително намалява мастните напрурвания, кръвното налягане и нивото на холестерола. А съмртността при ходата, камерещи пеша етажите, е с 15% по-ниска.

Специалисти от Женевския институт по медицина помолили 77 свои колеги за три месеца напълно да се откажат от ползването на асансьор и да се качват по стълбите. В началото на експеримента и след 12 седмици ученичите измерили основните показатели на здравословното състояние на участниците. За този кратък срок обемът на бе-

Любопитно

Негативен рекорд

Великобритания е на първо място по показателя аборт срещу всички европейски страни. Според статистиката през изминалата година островната държава е изпредвършила досягания първенец - Франция. Други страни с висок процент на прекъснати временностни сърдечни и Испания.

Склонности

При жените, диагностицирани със заболявания като рак и множествена склероза, шансът да бъдат изоставени от съвсите брачни или интимни партньори е шест пъти по-голям в сравнение с мъжете, получили същата диагноза. Според резултати от съвместно изследване на университетите Станфорд и Юта мъжете трудно понасят отговорностите, които се стоварват на глъбите им, когато техните половинки се разбоят.

Внимателно със спорта

Тийнейджърите, които участват в спортни отбори, често са склонни към хулигански прояви, сбивания и злоупотреби с алкохол. Ново американско проучване върху поведението на подрастващи в училища показва, че колективните спортове се отразяват много по-добре на момичетата в тази възраст, като ги предпазват от редица вредни навици.

Изкачването на стълби - идеалният фитнес

Учените вече са абсолютно убедени, че ползването на обикновена стълба вместо асансьор е един от най-простите и евтини начини да съхраниш здравето и прекрасната си физическа форма. Никакво губене на време или средства, а резултатът е по-добър от този, който ще получите в най-добрия фитнес център.

Изследователи дълго време наблюдавали здравословното състояние на хора, работещи в здания без асансьори. Оказалось се, че редовното изкачване на стълби значително намалява мастните напрурвания, кръвното налягане и нивото на холестерола. А съмртността при ходата, камерещи пеша етажите, е с 15% по-ниска.

Специалисти от Женевския институт по медицина помолили 77 свои колеги за три месеца напълно да се откажат от ползването на асансьор и да се качват по стълбите. В началото на експеримента и след 12 седмици ученичите измерили основните показатели на здравословното състояние на участниците. За този кратък срок обемът на бе-

лити им дробове се увеличи с 8,6%, а обемът на талията им се намалил с 2%. С толкова се намалили още малкото им и обемът на мастните напрурвания. С 2,3% паднало кръвното им налягане, с 3,9% - нивото на холестерола. Така ученичите състезали до изврода, че изкачването по стълби е добротично, за да компенсира вредата от застоянията на живот.

Учените от Великобритания показвали, че редовното изкачване на стълби благотворно влияе на скелета. За жените това означава още допълнителна защита от остеопороза в зряла възраст. (ЖЗ)

Мазнините, без които не можем

Омега-3 и омега-6 понижават лошия холестерол

Мазнините в рибата са изключително полезни за организма ни
Снимка Рада ПЕТКОВА

Вася ДЕРМЕНДЖИЕВА

Mного хора се стремят към стройна фигура и добро самочувствие, но по пътя към тази цел често допускат много грешки. Пиjsат обезмаслено мляко, купуват сирене с понижено съдържание на мазнини, но това не се отразява на фигурата им. Специалистите отдавна са ус-

твояли, че една от най-често срещаните грешки е изключването от менюто на всякакви хранителни елементи. Камо по правило първи в немилост изпадат мазнините. Броят на хората с наднормено тегло постоянно се увеличава и не зависимо че хранителната промишленост напълни магазините с обезмаслени продукти, чудото не става. Годините минават, а затлъстяването започна да се превърща в

Освен че са източник на енергия, мазнините са и добър терморегулатор, а някои от тях - т.нр. полезни мазнини, са верен помощник в борбата срещу високия холестерол

епидемия от световен мащаб.

Една от причините за тази нерадостна картина е, че мазнините в организма ни могат да се образуват и от други хранителни вещества - въглехидратите. Затова диетолозите са единодушни, че пътят към здравето и добрата фигура е в балансираното хранене.

А мазнините трябва да постъпват в организма ни всеки ден. Те са основна част от менюто ни. Освен че са източник на енергия, те са и добър терморегулатор, а някои от тях - т.нр. полезни мазнини, са верен помощник в борбата срещу високия холестерол. Такива са моно- и полиненаситените мазнини, които за разлика от насыщените и трансмазнините имат положително влияние върху човешкия организъм и могат да се използват за тежен заместител. Количество мазнини, приемано в дневното меню, не трябва да превишава 25-30% от общото количество дневни калории. Поне 20% от мазнините трябва да бъдат мононенаситени, 10% полинена-

ситени, а останалите 5-7% - насищени мазнини.

Ненаситените мазнини са известни като растителни и са в течна форма при нормална температура. Те биват моно- и полиненаситени.

Първите се откриват най-често в зехтина, олиото от ракица, авокадо, фъстъци и семената.

Интересен е фактът, че половината от мазнините в говеждото месо са мононенаситени, а тежен основен представител е олеиновата киселина.

Полиненаситените мазнини като омега-3 и омега-6 са есенциални мазнини за организма, тъй като той не може да ги синтезира и трябва да

се поемат с храната. Тяхното съдържание е високо най-вече в морската храна - херинга, риба тон, сардина, съомга, както и в соевите зърна, слънчогледовото олио и ядките.

Омега-3 е необходима за нормалната дейност на мозъка, помага ни полесно да мислим, да съхраняваме информация в паметта. Тази мастна киселина помага на зрението и е добро средство срещу стреса.

Омега-6 участва в синтеза на стероидните и половите хормони, подобрява функцията на имунната система и подобрява работата на периферната и централната нервна система.

Повишенната консумация на такива мазнини спомага за понижаването на т.нр. лош холестерол и триглицериидите. Спо-

ред нови проучвания се смята, че омега-киселините имат добро влияние върху борбата с възпаленията.

Друго откритие е възможността за тяхното приложение при лечение на депресията. Оказва се, че една от формите на омега-киселините възлиза на 25% от състава на мазнините в структурираните на мозъка и участва в продукцията на серотонин, чиято нормална концентрация поддържа добро настроение.

Трансмазнините също принадлежат към групата на ненаситените киселини, но те се получават при процеса на хидриране, т.е. превръщането на растително олио в маргарин, и не са съществуващи в групата на "добрите" мазнини.

Propolis STAMFI + Vitaminum C Прополки

Таблетки с Прополис STAMFI* и витамин С

Повишават естествения имунитет на организма.

Облекчават възпаленията на лигавицата на устната кухина и гърлото.

Екстракт от Прополис STAMFI*:

облекчава възпаленията на лигавицата на устната кухина и гърлото

засилва естествения имунитет на организма и подпомага процесите на регенериране на тъканите

активизира пречистването на организма от токсични вещества

не изсушава лигавицата на устната кухина и гърлото

Витамин С:

подпомага защитните и пречистващи механизми

подпомага окислително-редукционните процеси (нейтрализира свободните радикали)

участва във възстановителните процеси в тъканите

укрепва естествения имунитет на организма

*STAMFI - Микробиологично стандартизиран прополис с флавоноид-фенолен индекс

За повече информация: www.propolki.com

Рецепта за дълголетие

Повече секс, плодове и зеленчуци, посещаване на църква и физическо на творчество. По-малко телевизия, стрес, обиди, алкохол и цигари. Такива са резултатите от американско изследване, целящо да гage съвременната рецепта за дълголетие.

Учените проследили историята на заболяванията на повече от 15 000 американци на възраст от 45 до 64 години и съставили списък с най-разпространените срещу тях вредни навици.

Пушенето е враг №1 на дълголетието, заключили авторите на изследването. Те отбелаяли, че в САЩ, където отдавна се води активна пропаганда срещу цигарите, както и преди не по-малко от 20% от населението са поблъгастни на вредния навик.

Проблем №2 е наднорменото тегло. Независимо че борбата с излишни килограми не отстъпва на тази срещу пушенето, само през последни

те години броят на хората, страдащи от затлъстяване, се е увеличил в 23 пъти.

Следващо място в печалния рейтинг заема стресът. Изследователите дават отговор на въпроса защо вървящите живеят по-дълго от атлетите. Всичко според тях е в умението да прощаваш обидите. Това е най-добрият начин да придобиеш шушевен по-кой, смятат изследователите, като предлагат още един път към добром кондиция - секса. Той стимулира отделянето на хормон в организма, който помиска чувството за самота и прогонва стреса. Да останете сексуално активни, означава да съхраните психическата си устойчивост.

Следващото препятствие към дълголетието е крайно вредният навик редовно да се гледа телевизия. Според експертите това е безценно и пасивно губене на време. (ЖЗ)

Суема

Козметичните
трикове по света ►

18 - 24 ноември 2009 г.

Живот
Здраве

Библиотека

Практическа
хомеопатия ►

Постът е изпитание и смирене

С духовно извисяване да отпразнуваме раждането на Христос

Постите пречистват организма от токсините
Снимка Рада ПЕТКОВА

Тина БОГОМИЛОВА

Kоледните пости ще ни помогнат за духовно и телесно очистване. Но ако сте решили просто да свалите някое килце, по-добре го наречете гуема. Целта на постите е да се изпълним с добро, да се извисим духовно и така да отпразнуваме раждането на Христос. "Не това, което влиза в устата, ви осквернява,

*"Не това, което влиза в устата, ви осквернява,
а което излиза от нея"
е казано в Завета*

ва, а което излиза от нея", е казано в Завета.

Днес е почти невъзможно човек да пости стриктно, спазвайки канона. Да живее повече от месец в усамотение, без секс, алкохол и животински продукти. Но може би във време на глобална криза ще се отрази добре на пърмфейла лишаването от меса и сирена.

Според религиозните съхващания постът е изпитание дали човек може да издържи на съблазните на дявола. Целта е да успеем да преживеем само с най-необходимото. Смята се, че чрез лишаване на тялото се смирява душата.

В църковните канони е казано, че "пост телесен без пост духовен не допринася за спасението на душата". Не само очистване от физическите токсини, но и от отровите за душата - завист, похот, омраза, мързел, клюки...

Постите са преди празници, когато трапезите ни са отрупани с вкусности - Коледа, Нова година, Великден. Преди такова кулинарно издевателство е по-добре да затегнем коланите. Чрез поста тялото се изчиства от токсините и по-лесно се пренастроива към смяната на сезоните. Затова и менюто, в което преобладават зърнените храни, зеленчуци и плодовете, е полезно и здравословно.

По време на пости белячините с животински произход са изключени напълно, но организъмът си набавя нужното количество със соя, грах, леща, боб, нахут. През първата и последната седмица на Коледния пост християните приемат само растителна храна, но може да е пригответа с олио. Само на Никулден се разрешава риба.

Въглехидратите си набавяме с ръжен хляб, картофи, цвекло, ориз. Витамините си ги вземаме от плодовете и зеленчуците. Гъбите ще ни доставят желато, а медът съдържа цял спектър необходими вещества. Макаронените изделия не съдържат животински продукти и са идеални за постната трапеза. Яйцата хранявайте всяка какви, тъй като те са много богати

на витамините А, Е и група В, калий, калций, фосфор и желязо.

Пийте около 2-3 литра вода дневно и намалете кафето. Добре е да се приемат и много продукти, съдържащи витамин С. Има го в соковете от куки, портокали, грейпфрути, мандарини. Може да добавите и витамини на таблетки от група В или комбинирани с микроелементи.

Важно е храната ви да е разнообразна, всеки ден ханвайте нещичко от основните групи - зърнени, зеленчуци, плодове, белячини.

Изключение от Коледните пости църквата прави за десата, бременните жени, болните и възрастните хора, на които са разрешени мляко и млечни продукти.

В магазините вече има странни храни на растителна основа, подходящи за постите - оризови кюфтеница, соев кашкавал, гори постно шкембе.

Постите са трудноизпълними заради напрежнатото всекидневие. Преди Коледа обикновено са всички банкети, а пък на среща с приятели на масата може да има само минерална вода. Понякога постите се превръщат в напрежнато ровене из менюто и изчитане на стотици етикети за наличие на животински съставки.

Според някои по чаша червено вино може да се пие всеки ден с изключение на сряда и петък. Това е единственият разрешен алкохол, тъй като е символ на Христовата кръв.

При опасност от протеинов недостиг може да се премине на "бял пост" - не се яде мясо, но на трапезата има мяко, яйца, кашкавал, сирене.

Смисълът на постите е различен за всеки. Вие избирате как да изкарате времето до Коледа - в забавления или усамотение. Постът обаче не е очистване от мазнини, а от ложавини, затова и свещениците се шегуват: "Пости от мясо, а яде хора".

Казват, че постът много скоро показва порочите и страсти, които гостоподътвам на всеки от нас. Но за да ги видим, ще трябва да се откажем не само от животинските храни, а и от скромските помисли.

Думите

Дарбата да
бъдеш читав

Румен ЛЕОНИДОВ

Той е професор в Художествената академия, но живее на село. В Мали дрен, Пернишко. Цял живот е бил тук, ходи до града само за да посвети в майсторълка си своите обични студенти. Цял живот е скулптор, пина глината, вслушва се в камъка, говори си с метала. Цял живот е селянин, частлив, че събата му е отредила голямо богатство - обширен двор, гребни плевни, един сайван, сънчие, простор, небе... Лани маестрото заедно със своите ученици запрема ръкави и почва да смяга селското църкве, прилепка на площадчето пред общината. Бачкат яко гъва-три месеца. Храмчето вдига засрамената си главица, блясва черковното му челице, в очичките му светва боядисана светлина. Празник!

Само дето малки българи от Мали дрен не си мръзват пръста да помогнат. Гледат се. И отминават. Никой не се сеща един бонбон да донесе на възхновените реставратори, изучаващи занаята да създадат чисто изкуство, да гичат празнично и просто.

Ако минете случайно през Мали дрен, запалете една свещичка за здравето на тези българчета, които са осветили храмчето с благословения си труд и безсръбърното си съзнание.

И споменете с добро името на техния гаскал - Емил Попов. Професор по предметност, по участ - ваятел на мирозданието. Световно известен скулптор от световно неизвестното пернишко село. Голям човек от Мали дрен. Където майка му го е родила и закърмила с читавост и човещина, с тайната завинаги да бъде българин, но не като повечето българи.

COMFORTEX®

За да не ти е тежко!

Комфортекс подобрява
храносмилането

- при тежест след нахранване
- при подуване и болки в корема

Ecopharm

www.ecopharm.bg

Красота без граници

Жените в различните страни си имат своите малки козметични трикове

Жените по света имат своите малки тайни, за да бъдат красиви и привлекателни

Че красотата е абстрактно понятие, знае всеки пътешественик, който се е сблъсквал с коренно различните визии на жените по земното кълбо. Всяка култура има собствено виждане за естетиката и разбира се, свои малки тайни за добрия външен вид. Предприеме едно околосветско пътешествие, за да разберем какво правят жените в различните страни, за да бъдат красиви.

Франция

Много от французите предпочитат сами да се грижат за своя маникюр. Тъй като сред любимите им цветове е червеният, жените във Франция прибавят към една проста процедура, която премахва жълтия оттенък, оставаш по ноктите след премахването на аления лак. Прегу да започнат с оформянето на маникюра, французите накисват пръстите си в топла вода, към която са прибавени 2-3 супени лъжици прясно изцеден лимонов сок.

Сингапур

Тъй като нивото на влажност в тази страна е изключително високо, местните жени поставят върху краищата на косите си по няколко капки кокосово олио, прегу да легнат да спят. Резултатът е, че след мази терапия косата им не е мака податлива към

начупване и къдрене вследствие на влагата. За сияна кожа сингапурските дами си пригответ смес от стрито на пюре авокадо или папая, която намазват обилно върху свое то лице, оставят за петнайсетина минути и отмиват с топла вода. Авокадото изобилства от полезни за кожата масла, а папаята съдържа ексфолиращия ензим папаин.

Швеция

В тази скандинавска страна не е просто студено. Тук е леденостудено. Повечето шведи имат сауни у дома си, за да се затоплят и да "ускорят циркулацията на кръвта", което се отразява много благоприятно върху цялостния външен вид на човека.

Индия

В продължение на векове индийските жени са очертавали своите очи с "каджал" - домашно при-

готвена смес от пепел и бадемово масло. Резултатът бил искрящ тъмносив нюанс, който прави хипнотизиращ всеки женски поглед. В дневно време, за да постигнете същия ефект, е достатъчно да подберете правилния цвет молив за очи и да го нанесете в съответствие със специфичната форма на вашето око.

Мексико

Жените в Мексико използват чаените лъжици като средство за извиване на мигли. Домашинското пособие се сържи в хоризонтално положение, като неговата права част се допира пътно до корените на миглите. След това с помощта на показалеца се натиска нагоре, така че върхът на миглите да се допре до горната част на клепачите. Процедурата се повтаря няколко пъти, докато се постигне желаната степен на извиване.

Китай

Китайците рядко използват оризова вода за цялостно почистване на свое то лице. Оризовата вода е богата на антиоксиданти, които забавят преждевременното състаряване на кожата. Сварате шепа китайски ориз в литър и половина вода за около 20 минути, след което прецедете влагата в от-

делен съд. Потопете тънка памучна кърпа в оризовата вода и я поставете върху лицето си, като я оставите да престои поне 10 мин. Правете процедурата веднъж седмично.

Гърция

За да имат блестящи и "погскачащи" къдици, жените в нашата южна съседка мият косите си с отвара от розмарин, която почиства дълбоко косъма и скалпа. Сварате пресен розмарин във вода, оставете получената смес да изстине,

Всяка култура има собствено виждане за естетиката и разбира се, свои малки тайни за добрия външен вид

отстранете листенцата розмарин и полейте обилно косата си с ароматната течност.

Румъния

Източноевропейският трик за хубави нокти е следният - румънките накисват своите пръсти в разтвор от зехтин и витамин А. Тези гъв състашки облажняват нокъ-

ти и го предпазват от неприятни счупвания или олющване на най-горния слой. За да има максимален ефект, трябва да третираме ръцете със зехтин и витамин А на всеки гъв седмици.

Кот д'Ивоар

Жените из цяла Западна Африка използват масло от дървото шеа за омекотяване на своята кожа. То е изключително практично, тъй като може да се прилага и върху косата като хидратираща маска. Въпреки че масло се извлича от ядките на дърво, растящо само из саваните на Западна Африка, на българския пазар могат да се намерят доста мащично продукти, в които то се съдържа.

Израел

Калта от израелската част на Мъртво море открай време се употребява като ефикасно средство за почистване и освежаване на кожата на лицето и тялото. Задади нейните ценни минерали израелските жени покриват цялото си тяло с черната кал, престояват няколко минути с нея, след което влизат да поплават в солената вода. Някои от самите често си вземат кал и за въкъщи, за да могат да се разкрасят в собствената си вана.

Филипините

Филипините не признават друго средство за постигане на бляскава грива освен алоето и предпочитат да го използват в натурализъната форма. Поне веднъж седмично те масажират скалпа на главата си със сока, получена от счупеното на гъв алоево листо. (ЖЗ)

Sargenor

3x1 на ден

Нагвий умората!

Ecopharm

www.ecopharm.bg

Лекарство за възрастни деца над 2,5 год. Съдържа Аспизин аспаргин.

Преди употреба прочетете листа със забележки.

Аузла с промивогаз

Сергей ТРАЙКОВ

Играеше се поредният кръг от републиканското първенство по уговорени мачове. Реферът се държеше на мярка, сякаш се провеждаше един съвсем нормален футболен мач, какъвто може да се играе в нормална европейска държава, пред нормална публика, на нормално игрище. Той наду свирката, отсъди наказателен удар и след като гвайсет минути не можа да отдалечи стена на повече от 5 метра, отвори уста:

- Отдръпни веднага стена още четири метра назад! Отдръпни сте-на-та!

Никой обаче не му обрна внимание, замова реферът извади жълт картон и го размаха на футболиста пред себе си:

- И няма защо да ме пусваш на маика! Не си познал, моите момче! Аз съм роден ин витро! Така че можеш да ме попържа сам на епруветки! И на колби! Както е казал бройлерът, дремеши на черупката - аз съм от инкубатор!... Не го ритай през краката бе! На него главата му е слабото място! Ама явно и на теб!... Кой, кой ме наплю сега? Ало, колега, странничият, и ти ли не забеляза? Или са те приспали с някоя една банкнота, за да не виждаш нищо?... Не ме дърпай за гащите, чуваш ли? Аз да не съм ти годеница? Какво, като те е ухапал по бузата?

Може пък да те харесва! А може и да е гладен! Президентът на тяхния отбор не им е плащал премии вече четири месеца!

Тук съдията спря за момент, наду свирката и след това извади червен картон:

- Ха сега да те видя кого ще целуваш уста в уста? Да не се е удавил случайно?... Какво?... Вкарал гол? Това изобщо не е повод за порнография на стади-

она! Тук има и родители с малки деца по трибуните!

Съдията се взря за момент и викна ужасен:

- А ти какво имаш в ръката? Отвори я веднага, отвори я, че ще видиш картона!

Централният защитник отвори неохотно дланта си, съдията погледна, пребледня, но успя да не припадне:

- Чие е това отпррано ухо?

- Ами...

- Признавай, признавай, че направо ще ти покажа червения! А в другата ръка какво криеш? Я отвори и нея! О-хово!

Пръсти! Ужас! Цели пет пръсти! Майчице мила! А тях от ко-

го си ги изтрягнал? Кого си направил инвалид? Казвай бързо чии са!

- Мога са, господин съдия.

- Казваш, че са твоите? Хм,

вярно, наистина... и аз имах някога на ръцете си по пет пръста. Но това беше много отдавна, преди га стана футболен съдия...

Съдията помъни в спомени, но шум откъм странничната линия го върна към действителността:

- Онази смяна защо влиза с патерици?

- Защото вече е пенсионер - профукна се треньорът на отбора.

- Пенсионер ли?... Аха, купили сте го-евтино, казваме. А няма ли да вкарате в полузащитата и някого от мортата? Той пък ще ви излезе направо без пари! Най-евтиното попълнение за полусезона в лигата! Изобщо няма да се пазари за договора! Няма да са му нужни гори и патерици! Като го подпреме от въвете страни на стена, ще ви отбива всички топки!

Страхотен трясък от западната трибуна прекъсна сумите му и гъст пушек запълни към близката врата.

- Какво гръмна така бе? Мач ли е това, или миропазеща мисия?... От публиката са хърлили димки? Това е, за да не гледат как едва се мандахерват по игрището като охлюви!... Ама ние направо ще се издушим! Вече нищо не се вижда! Давай бързо противогазите!

Футболистите и съдии се нахлузиха противогази и мачът продължи по-спокойно. Сега беше сигурно, че играчите няма поне да се плюят един друг.

Библиотека

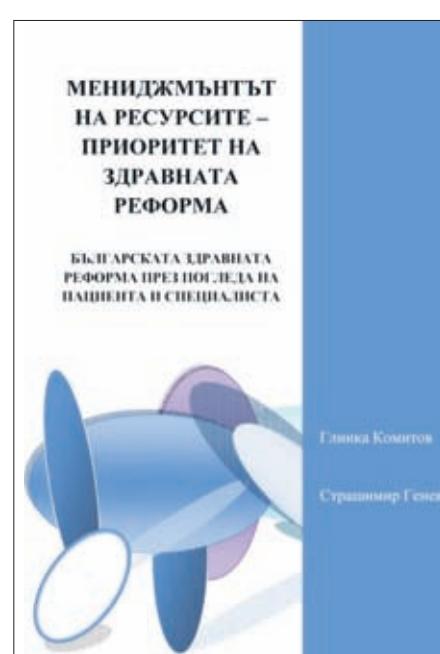
Управление на ресурсите в здравеопазването

Д-р Глинка КОМИТОВ и г-р Страшимир ГЕНЕВ

Представената книга „Мениджмънтьт на ресурсите - приоритет на здравната реформа“ е ориентирана към един от най-актуалните проблеми на националната здравна система. Управлението на ресурсите в здравеопазването е сложен и труден процес, който изисква не само висока компетентност, но и адекватна отговорност за тяхното целесъобразно изразходване.

Независимо от нарасналия брой публикации през последните години все още нямаме цялостна обобщаваща разработка по управление на ресурсите в условията на въведена здравноосигурителна система. В този аспект книгата се посреща с основателен интерес от всички професионалисти, ангажирани в управленския процес на здравеопазването.

Генералният акцент на извършения анализ е необходимостта от

преодоляване на пасивното, тясно консумативно отношение към проблема за здравните ресурси. Ефективното управление на ресурсите изисква както тяхното прецизно обосноваване като обем и структура, така и пер-

на отчетливо приоритетно отношение, на приоритетен подход към управлението на ресурсите е една от главните барьери за реализиране на очакваната ефективност от внедрената здравноосигурителна система.

Книгата се разпространява в книжарниците на издателство „Знание“

Практическа хомеопатия

Д-р Иван Енев

ИК "Изток-Запад"
година: 2009 г.; мека корица
страници: 224; цена 14.00 лв.

Повечето книги, разглеждащи хомеопатията, са писани от лекари хомеопати за лекари хомеопати. Но понеже този лечебен метод е все още нов, немалка част от лекувашите изпитват разбираеми колебания при практическото приложение на знанията си за метод, който сред пациентите и колегиите не е окончателно утвърден. От знанието за метода до изписването на рецептата с хомеопатичен медикамент има дълъг път и трябва да бъдат преодолени немалко колебания.

Ето защо г-р Иван Енев споделя: "Личният ми опит показва, че отчасти тези колебания се дължат на неразбирането, че хомеопатията не е "алтернативна медицина", а просто полезен допълнителен инструмент за лечение. Но за всеки добър лекар този метод също изисква един кочан с рецепти, както при изписването на сироп за кашлица или антибиотик..."

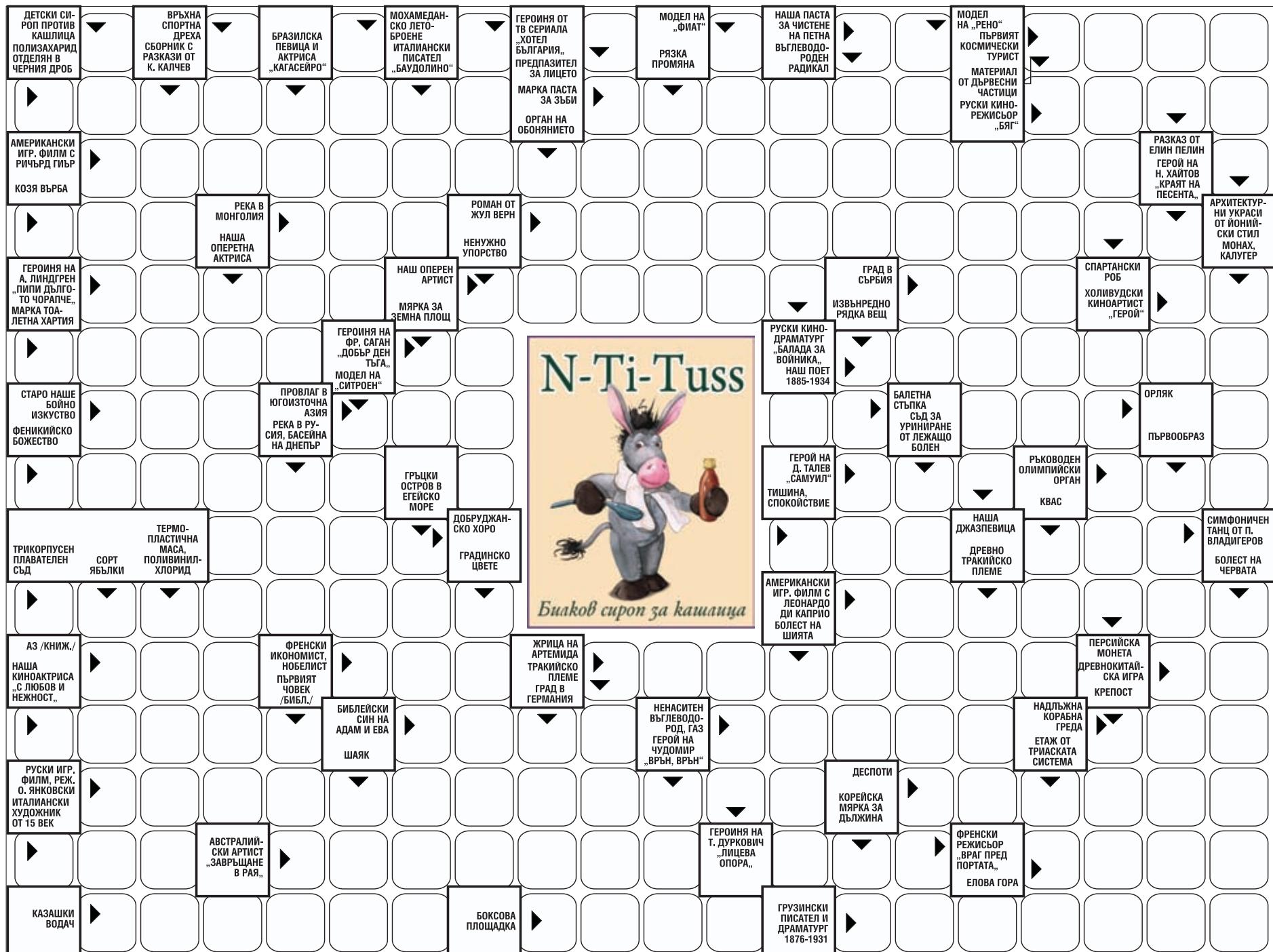
Авторът е специалист по обща медицина и германски болести. Има 15-годишен опит като лекар хомеопат. Започва да практикува хомеопатия през 1993 г., а от 1998 г. е преподавател към Центъра за обучение и развитие на хомеопатията (ЦОРХ).

Д-р Иван Енев

ПРАКТИЧЕСКА ХОМЕОПАТИЯ

Купете книгите от страницата с 10% отстъпка, като представите този малон в някоя от книжарниците „Хеликон“

РЕЧНИК : АБИНЕРИ, ЕЖОВ, ИБИ, ИГЕЛИТ, ИПА, ИРЕТЕЛИ, ОРИКА, РАРИТЕТ

МИХАИЛ МИЦЕВ

Отговори на кръстословицата от бр. 42 (95)

ВОДОРАВНО: И.П. Глобула. Иломоти. Лотоси. "Обича ме, не ме обича". ОН. Оби. Ин. Лина. Претория. "Училище за шутове". Ар. Сливи. Ни. Ре. Нок. Пи. Щека. Индол. Го. Кнесем. Инс (Томас). Ари. Саз. Ка. Оцемова (Светла). Есе. Алеи. Гал. "Сама". Кнека. Ва. Амлас. Яр. Северина Тенева. ТА. Иван. Литератор. Воин. Ебонит. ЗИЛ. Ер. "Иванко". Аго. Ану. Амунике (Кебин). Аар.

ОТВЕСНО: Глобулин. Скриба. "Обич и песен". "Воз". Аби. Ив (Стивън). Ас. Есано (Акино). "Училище за жени". Длани. Ет. Вал. Ат. "Ам". Щик. Ке (Шарл). "Ел". Елена Папаризу. Диниз (Педро Паоло). Вити (Моника). Лена. Нела. Томаш (Александър). Чар. "Те". Урам. Диопри. Огремен. Броеница. Но. Илиев (Димитър). Ленг. Ерик. Почленост. Ав. Ве. Тао. Ол. "Остмава". "То". Рак. Лаба. Она. Риос (Освалдо). Граматика. Диня. Боу. Асанор.

Судоку

Лесно

4			5	7		3	1
		3			4		
5	3			9			
1	9	5			2		
	8						
2			7				
	5	9	6				
	8			3	9		
9			2				
7	1		9	6			8

Без суми

Карикатура Николай АРНАУДОВ

Живот
Здраве
Издава
Хелт медиа груп
Управлятел
Бойко Станкушев

Програмен директор
Петър Галев

Главен редактор

Валери Ценков

Графична концепция

Людмил Веселинов

Отговорен редактор

Светлана Любенова

Наблюдател

Румен Леонидов

Медицински редактор

д-р Стамен Илиев

Репортери: Даниела Севрийска,
Мирислава Кирилова

Предпечат: Веселка Александрова,
Росица Иванова

Коректор Татяна Георгиева

Адрес: София, жк „Малинова долина“, бл. 8, 8х. А, ет. 4
тел.: 02/962 58 12; 0887 60 80 80;
факс 961 60 41;

e-mail: info@health.bg

Печат: Печатница „Дружба“,
София, жк „Дружба 1“,
ул. „Илия Бешков“, № 3,
тел. 02/422 59 08

Вестникът се
разпространява бесплатно.

Реклама
ХЕЛТ МЕДИЯ ГРУП

 София, жк „Малинова долина“,
бл. 8, 8х. А, тел.: 0887/939 889,
0885/969 077, 02/9 62 58 12
факс: 02/9 61 60 41
e-mail: m.vazharova@health.bg

Tesla S - безшумна и здравословна

Автомобилът на бъдещето ще опазва околната среда, ще намалява замърсяването с шум и максимално ще ограничава въздействието на опасните химики и материали върху човека

Ясен ЗАГУЛЕВ

Hе тайна, че рентабилността на автомобила зависи от това доколко умело се управлява той от шофьора. Ето защо рекордното постижение на Саймън Хакем и Емилис Прелгаускас за най-продължителен преход с автомобил, захранван с литиево-йонна акумулаторна батерия, е наистина впечатляващо: 501 km с едно захранване! При това, пресичайки финиша, в зарядното устройство се оказа достатъчно енергия, за да може автомобилът Tesla Roadster да измине още 6 km. Предишният рекорд от 394 km принадлежеше на същия автомобил и бе постигнат през април по време на алтернативните тестови гонки в рамките на Рали Монте Карло 2009.

Освен това уникатният електромобил изхвърля 89 g/km по-малко въглерод от най-серийния си съперник Toyota Prius - тоест практически нула! Освен това с едно зареждане на акумулаторната батерия колата измина по време на тестове в Австралия 501 km! (Toyota Prius засега стига само до 298 km. Въщност батерията на Tesla Roadster се рабява на 6831 акумулаторни батерии за лаптоп Sony Vaio). Така че първите клиенти на кали-

Саймън Хакем и Емилис Прелгаускас слагат поставянето на рекорда

форнийската компания Tesla Motors - Джордж Клуни и Леонардо ди Каприо, без да се замислят, платиха по \$128 000 за първите две автомобила, които ще напуснат производственото хале следващата година.

Автомобилът на Tesla е много по-добър и от най-луксозния лидер в този клас автомобили - Lotus Elise. Но докато бензиновият конкурент е изработен от алуминий и фибростъкло, електромобилът от Калифорния използва фибропълнени

материали. Тъй като не се налага формата на автомобила да включва елементи за охлаждане на двигателя и спирачната система, формата на Tesla Roadster е много по-компактна и изящна. Макар че батерията са твърде тежки и за да се заредят с въбуфазен ток, са необходими най-малко 16 часа. Затова е препоръчително всеки притежател на такъв автомобил да инсталира в гаража си трифазен ток и по този начин времето за зареждане се съкращава до

Елон Мъск един час.

Вътре в автомобила оборудването е съвсем премерено функционално: две изключително ергономични и удобни седалки, поставки за две чаши,

Елегантната Tesla S

стерео- и климатична уредба. Двигателят на Tesla S е истинско инженерно бижу с големина на голяма зелка и само с два ротационни елемента (14 000 оборота в минута). И тази технологична зелка ускорява автомобила до 100 km само за 3.9 секунди.

Tesla Motors си поставя за цел да произвежда екологично чисти автомобили от най-висок клас, които ще бъдат достъпни и за клиенти със средни възможности.

Компанията със седалище в Сан Карлос, Калифорния, досега е продала 900 автомобила от модела Tesla Roadster, предимно чрез интернет. Иначе компанията поддържа шоурум представителства в Лос Анджелис, Ню Йорк, Сиатъл, Лондон и Мюнхен.

Компанията е основана от 38-годишния натурализиран канадец от Южна Африка Елон Мъск. На 17 години той емигрира в родината на майка си - Канада, и след като работи в зеленчукова ферма, става дървесекач, после компютърен администратор и накрая струпва в Университета Уортън, Пенсилвания. След като завърши, основава, развива успешно и продава две от най-перспективните интернет компании през 90-те - Zip2, продадена през 1999 на Compaq за \$307 млн., и X.com, станала известна по-късно като PayPal и продадена през октомври 2002 на Bay за \$1.5 млрд. Със спечелените пари Мъск решава да се откаже на германската си мечта - да спаси планетата от замърсяването. За целта създава компанията за електромобили Tesla Motors, която произвежда спортни коли, които се оказват много по-добри и много по-бързи от Porsche 911 и Audi R8 и шест пъти по-економични от първия сериен хибриден автомобил Toyota Prius.

В автомобилите Мъск с помощта на главния инженер на компанията Джей Би Стробъл внедрява най-новите постижения на групата компания на южноафриканца - Space Exploration Technologies (SpaceX). Тя създава две ракети носител Falcon 1 и Falcon 9 и първия частен космически кораб Dragon. Прези година SpaceX сключи контракт за \$1.6 млрд. с NASA за реализиране на 12 полета с Falcon 9 и Dragon до Международната космическа станция с цел да заменят съвалките след 2010.

Model S

Гордостта на Tesla е най-новият модел за сериен производство Tesla S "Whistar", като първата кола ще бъде пусната за продажба на 30 юни 2010. Досега по интернет за нея са направени 1511 поръчки. Тя ще бъде алтернатива на BMW 5 и Audi A6 и засега цената на базовия модел е \$57 400. Този автомобил ще бъде снабден с първото в света арматурно табло тип "тачскрайн" и с широколентова интернет вързка. Автомобилът ще бъде петместен, с две допълнителни детски седалки. Практически Model S изобщо не замърсява въздуха, а шасито и купето са произведени от фуристични и екологично чисти материали.

Автомобилът има само един недостатък: той е абсолютно безшумен. Поради това в новия модел е монтиран специален "генератор на шум", който е в състояние да имитира работа на дизелов или бензинов двигател по избор. Но също така по избор могат да се имитират и други звуци - на самолет, хеликоптер или друга машина с двигател с вътрешно горене. Създавателите на Tesla S са принудени да прибегнат до този компромис в името на... сигурността на пешеходците. Няма спор, че тъкмо шумът от двигателя на приближаващия се автомобил принуждава пешеходеца да се пази. Ето защо добавянето на шума е тъкмо с цел грижа за безопасността на пешеходците.

Добре дошли в семейството на

Над 450 000 българи /на седмица база/ са читателите, зрителите и слушателите на „Хелт Медия“.

„Хелт Медия Груп“ - специализирана медиийна група за новини, анализи, коментари, прогнози в сферите: здраве, здравна политика и антиседжинг

Живот
Здраве

Национален седмичен весник за здраве и антиседжинг със 75 000 тираж и 372 000 аудитория

health.bg
здравето е култура

Съвременен интернет портал с актуална и полезна информация, както и с богата справочна част

Българска
медицинска
практика

Специализирано
месечно списание за
здравна политика
с 10 000 тираж

Още за
здравето

ТВ предаване
Всеки понеделник
от 20.15 ч.
по ТВ Европа

говорим
за здраве

Радиопредаване
Всяка събота
от 8.30 ч.
по Pagoo София
на 94.5 Mhz